

**Сумський державний університет
Медичний інститут
Кафедра громадського здоров'я**

Глобалізація та інтернаціоналізація охорони здоров'я

**Ст. викладач
Сміянова О.І.**

**Глобалізація – це процес
всесвітньої економічної,
політичної і культурної інтеграції
та уніфікації.**

Наслідки глобалізації:

- міжнародний поділ праці;**
- рух капіталу;**
- міграція людських і виробничих ресурсів;**
- стандартизація законодавства, економічних і технічних процесів;**
- зближення культур різних країн.**

Що таке глобалізація?

Глобалізація (англ. *globalization*) - перетворення певного явища на світове, планетарне, те, яке стосується усієї Землі, земної кулі.

Етапи глобалізації

ПЕРШИЙ ПЕРІОД (1945-1975 рр.) — перші передумови виникнення глобальних проблем чи початок процесу глобалізації. Друга світова війна стала по суті справи першою глобальною війною, в яку в тому чи іншому ступені виявилися втягнені всі континенти. Відразу ж після війни була створена глобальна міжнародна організація — ООН. У ці ж роки стала руйнуватися колоніальна система, і виник комплекс соціально-економічних проблем незалежних держав, що розвиваються. У ці ж роки процеси НТР, у т.ч. зв'язку та інформації, не тільки сформувалися, але і стали впливовим політичним і економічним фактором. Так, ще на початку 40-х років ХХ ст. В.І. Вернадський спрогнозував появу ноосфери, як *«сфери розуму»*, тобто появу принципово нового фактора, що впливає на розвиток людської цивілізації. Можна сказати, таким чином, що перший період формування глобальних процесів припав на третю чверть ХХ ст.

Етапи глобалізації

ДРУГИЙ ПЕРІОД (1970-1990 рр.) можна охарактеризувати, як перехід процесів глобалізації у формально визнаний світовим співтовариством стан, коли «раптом» людство постало перед комплексом глобальних проблем, назвало їх і почало перші спроби їхнього вирішення, наприклад, у сфері міжнародної безпеки, допомоги країнам, що розвиваються, економічного і гуманітарного співробітництва

Етапи глобалізації

ТРЕТІЙ ПЕРІОД глобалізації *(з кінця 90-х років ХХ ст.)* має істотні особливості.

По-перше, досягнення НТР у сферах інформатики і зв'язку, розвитку міжнародних контактів, особливо бурхливий розвиток Internet, привело до створення глобального світового співтовариства, коли національні кордони все більше стають умовностями, оскільки збереження закритих, авторитарних суспільств, обмеження передачі знань, інформації і пересувань людей стають практично неможливими.

По-друге, очевидне зростання впливу США — не тільки політичного, економічного, фінансового, але й інформаційного, технологічного, усвідомлене прагнення використовувати цей вплив відповідно до національних інтересів і цінностей По-третє, багато націй і держав справедливо знайшли в процесах глобалізації явну загрозу своєму розвитку, навіть існуванню. Іншими словами, відбулася серйозна переоцінка, коли ці процеси стали сприйматися в т. ч. і винятково з негативними характеристиками.

Причини та чинники глобалізації

- 1. Економічний чинник**
- 2. Політичний чинник**
- 3. Міжнародний чинник**
- 4. Технічний чинник**
- 5. Суспільний чинник**
- 6. Лібералізація**

Глобальні проблеми

Глобальні проблеми – це складний комплекс проблем, який виникає на межі зіткнення взаємин суспільства, людини і природи.

Проблеми класифікуються як глобальні за умов, що вони:

-Мають загальносвітовий або міжрегіональний характер;

-Загрожують життю усього людства або викликають регрес в умовах життя всього людства;

-Потребують невідкладних заходів та рішучих колективних дій світового співтовариства.

Причини цих явищ

Нерегульований приріст населення в багатьох країнах світу;

Низький рівень впровадження ресурсо- та енергозберігаючих виробництв;

Незначне використання екологічно чистих технологій;

Швидка урбанізація населення зі стрімким зростанням міських агломерацій і створенням гігантських мегаполісів, що супроводжується скороченням сільськогосподарських угідь, лісів, бурхливою автомобілізацією, милітаризацією економіки окремих країн;

Неефективна регіональна економічна політика як на макро-, так і на макрорівнях.

До глобальних проблем відносять:

1) збереження миру та запобігання регіональним конфліктам;

2) охорона природного навколишнього середовища;

3) надійне забезпечення людства продовольством, сировиною і енергією;

4) подолання соціально-економічного відставання багатьох країн світу;

5) освоєння Космосу та Світового океану;

6) забезпечення розвитку людини та її майбутнього;

7) скорочення зон бідності, голоду і хвороб.

Глобальні проблеми за сферами їх існування

Перша сфера — проблеми у сфері взаємодії природи і суспільства (надійне забезпечення людства сировиною, енергією, продовольством тощо, збереження навколишнього середовища, освоєння ресурсів Світового океану, оволодіння космічним простором). Виникла ситуація, коли з найбільшою гостротою виявилася суперечність між потребами людського суспільства в природних джерелах існування і можливостями природи задовольнити ці потреби. Тенденції та закономірності розвитку світових продуктивних сил сприяють як розширенню можливостей задоволення потреб людини в засобах існування, так і зростанню старих потреб та виникненню нових. Особливість переростання цих проблем у глобальні полягає в тому, що сьогодні, як ніколи раніше, споживання ресурсів, що відновлюються і не відновлюються, досягло величезних масштабів і характеризується тенденцією до подальшого зростання. Відносна обмеженість природних ресурсів призводить до необхідності пошуку радикальних рішень проблеми у світовому масштабі.

Перша сфера

Глобальні проблеми за сферами їх існування

Друга сфера — проблеми суспільних взаємовідносин (відносини між державами різних економічних устроїв, подолання економічної відсталості багатьох країн світу, локальні, регіональні та міжнародні кризи тощо). Головну позицію серед них займає проблема регіональних конфліктів (події у колишньому СРСР, колишній Югославії, на Близькому Сході тощо). На цьому фоні важливою залишається проблема відвертання загрози світової війни, у розв'язанні якої зацікавлені не тільки держави, що володіють ракетно-ядерним потенціалом, а й народи усієї планети. Тільки спільними зусиллями можна відвернути загибель людської цивілізації.

Друга сфера

Глобальні проблеми за сферами їх існування

Третя сфера — розвиток людини, забезпечення її майбутнього (проблеми пристосування сучасної людини до умов природного і соціального середовища, що змінюються під впливом НТП, питання сучасної урбанізації, боротьби з епідеміями і тяжкими захворюваннями (серцево-судинними, раком, СНІДом, атипічною пневмонією, COVID-19 тощо)). Проблему людини та її майбутнього вчені розглядають як таку глобальну проблему, в якій концентруються і багаторазово підсилюються всі інші проблеми людського співжиття.

Третя сфера

Глобалізація охорони здоров'я (ОЗ):

- 1. Виникнення та взаємодія міжнародних організацій, що регулюють сферу ОЗ.**
- 2. Уніфікація типів систем ОЗ, використання досвіду інших країн.**
- 3. Дифузія технологічних інновацій з розвинених країн.**
- 4. Інтернаціоналізація медичної освіти.**
- 5. Лібералізація торгівлі медичними послугами (комерційна присутність медичних компаній за кордоном, фізична присутність медичного персоналу за кордоном, споживання медичних послуг за кордоном, міжнародна поставка медичних послуг).**

Глобалізація охорони здоров'я (ОЗ):

- 6. Монополізація світового фармацевтичного ринку.**
- 7. Виникнення і поширення глобальних епідемій.**
- 8. Дестабілізація зростання ВВП як головного джерела фінансування охорони здоров'я в бідних країнах.**
- 9. Міжнародна міграція медичного персоналу.**

Глобалізація сприяє зростанню ролі міжнародних інститутів, що регулюють сферу охорони здоров'я на наднаціональному рівні (ООН, ВООЗ, Глобальний фонд по боротьбі з ВІЛ/СНІДом і туберкульозом, малярією та їх підрозділи).

Вони діють спільно, приймають до уваги позиції один одного, формуючи, єдину світову мережу ОЗ і відповідну глобальну політику, покликану координувати зусилля, мобілізують кошти на реалізацію Глобальних стратегій охорони здоров'я.

Рамкова програма партнерства Кабміну України з ООН сприяє реформам державного управління, судової системи, поліпшення якості соціальної політики, в тому числі і в охороні здоров'я.

Інтенсивно співпрацюють представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні з питань поставки нового обладнання в перинатальні центри та впровадження стратегії інтегрованого ведення хвороб дитячого віку.

Вплив глобалізації на системи охорони здоров'я проявляється в уніфікації систем охорони здоров'я, пов'язаних зі зростаючою тривалістю життя населення і зростанням витрат на охорону здоров'я.

Принципи страхової медицини в більшості країн світу домінують як над повністю приватним, так і повністю державним фінансуванням.

Глобалізація сприяє дифузії медичних інновацій з високорозвинених країн, де під тиском конкуренції відбувається безперервне оновлення медичних технологій, лікарських препаратів і менеджменту.

Інтенсивний експорт і імпорт капіталу в наукові дослідження, інтернаціоналізація науки і ділових еліт, транснаціоналізація економіки сприяють поширенню наукових досягнень на інші країни і забезпечують, як мінімум, їх пасивну технологічну політику.

Глобалізація сприяє монополізації транснаціональними компаніями світового фармацевтичного ринку завдяки ефекту масштабу, законодавству та судовій практиці в області прав інтелектуальної власності. Зростання галузі та отримання надприбутків фармацевтичними гігантами стали можливими через величезні інвестиції в інновації та розробку нових ліків, агресивного міжнародного маркетингу, що спирається на асиметрію інформації, використання інтернет-ресурсів для прискорення комунікації між учасниками просування товарів, включаючи лікарів.

Лібералізація торгівлі медичними послугами веде до того, що все більше число людей отримує медичні послуги за кордоном.

Якість системи охорони здоров'я, відсутність необхідних фахівців і життєво важливих лікарських препаратів в аптеках деяких країн призводить до того, що населення, якщо є кошти, змушене отримувати медичну допомогу за кордоном.

Один з негативних наслідків глобалізації - нерівномірний розподіл вигод від неї на користь постіндустріальних країн, що спираються на багату ресурсну базу. Для них характерним є випереджаюче зростання витрат на охорону здоров'я на душу населення в порівнянні з їх зростанням в інших сферах економічної діяльності.

Глобалізація і лібералізація візового режиму відтворюють не тільки позитивні, але і негативні наслідки еміграції медичних працівників з бідних країн, зокрема з України. Хоча в розвинених економіках існують певні форми захисту корпоративних інтересів національних лікарів, імміграція не зупиняється.

Перевищення іноземними лікарями 10% загального обсягу лікарів характерно для Бельгії, Португалії, Іспанії, Австрії, Норвегії, Швеції, Швейцарії, Словенії, Ірландії, Великобританії.

В умовах глобалізації процес поширення захворювань значно прискорюється.

Завдяки розвитку міжнародної торгівлі багато збудників небезпечних хвороб потрапляють в інші країни за допомогою імпортованих продуктів харчування: синдром Крейцфельда-Якоба - синдром «коров'ячого сказу».

Збільшення обсягів міжнародної міграції робочої сили, міжнародного туризму і ділових відряджень дозволяють швидко поширюватися небезпечним хворобам (грип, ВІЛ/СНІД, вірус Ебола, Covid-19).

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!